

Węgiel, smog, termomodernizacja, czysty transport i biomasa

Jak podchodzi do nich
prawica w Polsce?

AUTORZY

Ryszard Kolasiński

analityk ds. energetycznych, Polityka Insight

Marcin Pijaj

analityk, Polityka Insight

REDAKCJA

Weronika Kiebzak

PROJEKT GRAFICZNY

Urszula Dubiniec

Publikacja finansowana jest przez Clean Air Fund
w ramach projektu Miasta bez smogu.
Opracowanie jest bezstronne i biektywne, partner nie miał
wpływu na jego tezy ani wymowę. Wszystkie prawa zastrzeżone.

Wszystkie wykorzystane fotografie pochodzą z publicznie
dostępnych źródeł i materiałów prasowych.

**POLITYKA
INSIGHT**

POLITYKA INSIGHT to źródło wiedzy o polskiej i europejskiej polityce oraz gospodarce dla liderów biznesu, decydentów politycznych i dyplomatów. Od 13 lat dostarcza swoim odbiorcom serwisy analityczne dostępne w abonamentach, przygotowuje raporty i prezentacje na zlecenie polskich i międzynarodowych instytucji oraz organizuje debaty i konferencje. Analityków i analityczki Polityki Insight można usłyszeć w regularnie publikowanych autorskich seriach podcastowych, m.in. Nasłuchu i Energii do zmiany.
www.politykainsight.pl

Warszawa, Grudzień 2025 r.

Spis treści

s. 4 Wstęp

s. 5 Partie polityczne

- s. 6 Prawo i Sprawiedliwość
- s. 12 Konfederacja Wolność i Niepodległość
- s. 17 Konfederacja Korony Polskiej

s. 21 Prezydent Rzeczypospolitej Polskiej

s. 23 Organizacje eksperckie

- s. 24 Klub Jagielloński
- s. 28 Instytut Sobieskiego
- s. 31 Fundacja SET – Security ▪ Energy ▪ Technology
- s. 35 Centrum Strategii Rozwojowych
- s. 39 Nowy Ład
- s. 43 Światowy Ruch Katolików na rzecz Środowiska

s. 47 Organizacja branżowa

- s. 48 Izba Gospodarcza Urzędów OZE (IGU OZE)

s. 49 Pozostałe postaci

Wstęp

Za niecałe dwa lata czekają nas kolejne wybory parlamentarne. Aktualne sondaże wskazują, że w 2027 r. władzę może przejąć prawicowa koalicja, której trzonem byłyby Prawo i Sprawiedliwość oraz Konfederacja.

Z punktu widzenia klimatu i środowiska to zła wiadomość, ponieważ prawica w bieżącej kadencji zaostrzyła retorykę w tych obszarach. Politycy i działacze jednoznacznie krytykują agendę klimatyczną Unii Europejskiej i przedstawiają ekologiczne postulaty jako zagrażające polskiej suwerenności oraz dobrobytowi obywateli. Z drugiej strony, po ewentualnym przejęciu władzy przez prawicę, nie należy spodziewać się, że nowy rząd całkowicie porzuci wysiłki w zakresie transformacji energetycznej, walki ze smogiem czy termomodernizacji. Są to wyzwania wychodzące poza horyzont jednej kadencji, a wiele inicjatyw w obszarze smogu i termomodernizacji funkcjonowało za poprzednich rządów PiS.

Polityka PiS w latach 2015–2023 pokazuje więc, że prawica, mimo swojego wyjściowo zachowawczego stanowiska w kwestii walki ze smogiem, jest skłonna do kompromisów pod odpowiednimi naciskami – zarówno ze strony UE, jak i aktorów wewnętrznych. W przypadku tych drugich ważne jest odpowiednie rozeznanie priorytetów prawicy i ideowych podwalin myślenia jej przedstawicieli. Z tego założenia wychodzi niniejsza publikacja. Mapping analizuje podejście prawicowych partii, think tanków i aktywistów do kluczowych obszarów, które wpływają na skuteczność walki ze smogiem, czyli: roli węgla w energetyce, programu „Czyste powietrze”, termomodernizacji budynków, stref czystego transportu i elektromobilności oraz roli biomasy w produkcji energii cieplnej. Dogłębne rozeznanie tego, jak prawica myśli o wspomnianych zagadnieniach, pozwoli smogowym aktywistom i stakeholderom przygotować się do ewentualnej współpracy z obozem prawicowym, jeśli ten pod koniec 2027 r. przejąłby władzę.

Partie polityczne

Prawo i Sprawiedliwość

Ogólny profil

Prawo i Sprawiedliwość (PiS) to konserwatywna partia polityczna w Polsce, założona w 2001 r. przez braci Lecha i Jarosława Kaczyńskich. Rządziła Polską w latach 2005–2007 oraz 2015–2023. Akcentuje wartości konserwatywne i narodowe. W polityce gospodarczej stawia na silną rolę państwa, które ma zapewniać realizację narodowych interesów i sprawiedliwość społeczną. W ostatnich latach partia prezentuje narastający eurosceptycyzm. W 2025 r. w ugrupowaniu zaczął zarysowywać się coraz wyraźniejszy podział na frakcje. Grupa skupiona wokół byłego premiera Mateusza Morawieckiego stawia na bardziej centroprawicową tożsamość PiS i może być w większym stopniu otwarta na dialog z innymi środowiskami politycznymi. Frakcja związana m.in. z Przemysławem Czarńskim, Jackiem Sasinem i Zbigniewem Ziobrą jest bardziej konserwatywna i eurosceptyczna.

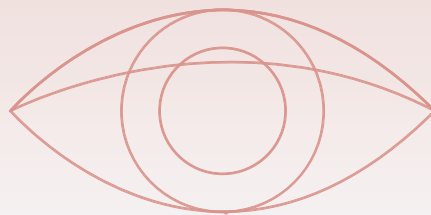
Co myślą o ekologii?

Prawo i Sprawiedliwość stara się balansować między koniecznością modernizacji energetyki a symboliczną obroną tradycyjnych źródeł energii. Podobne podejście partia prezentowała w trakcie swoich rządów w latach 2015–2023. Z jednej strony PiS prowadził wówczas politykę na rzecz dekarbonizacji i zapoczątkował scentralizowane działania mające na celu walkę ze smogiem – w 2018 r. uruchomił ogólnopolski program „Czyste powietrze”, tym samym realizując politykę unijną. Z drugiej strony partia starała się przedstawiać jako obrońca obywateli przed konsekwencjami polityki klimatycznej UE. W wizji PiS kluczową rolę w miksie energetycznym powinna odgrywać energetyka jądrowa, która ma zapewnić niezależność Polski i stabilność

dostaw. Jeśli chodzi o odnawialne źródła energii (OZE), PiS jest otwarty na innowacje, ale zdecydowanie sprzeciwia się rozwojowi energetyki wiatrowej, tłumacząc to potrzebą ochrony obywateli przed negatywnymi konsekwencjami działania wiatraków. Politycy partii założyli kilka zespołów parlamentarnych zajmujących się energetyką i elektromobilnością. W opozycji PiS przyjął zachowawczą postawę wobec ekologii, co znajduje odzwierciedlenie w programie „Myśląc Polska”, opublikowanym po kongresie partii w październiku 2025 r. Dokument ten uderza w klimatyczną politykę UE i nie traktuje wyzwań związanych ze środowiskiem i jakością powietrza jako priorytetowych.

Jak patrzą na kluczowe obszary?

1

Węgiel

PiS nadal postrzega węgiel jako kluczowy element bezpieczeństwa energetycznego Polski. Partia podkreśla, że odejście od węgla musi przebiegać stopniowo i uwzględniać interesy regionów górniczych oraz społeczności zależnych od przemysłu wydobywczego. PiS zdaje sobie sprawę z konieczności odejścia od węgla, ale jako partia opozycyjna stara się wykorzystywać kontrowersyjność tematu do zdobywania poparcia wśród poszczególnych grup wyborców, przede wszystkim górników. Ugrupowanie Jarosława Kaczyńskiego wykorzystuje temat

węgla do budowania narracji o zagrożonej przez unijne regulacje suwerenności Polski. Surowiec ten odgrywa w niej rolę symbolu polskiej tradycyjnej energetyki, a działania UE na rzecz dekarbonizacji są przedstawiane jako inspirowana z Zachodu próba osłabienia kraju. Tego rodzaju retoryka nasiliła się podczas kampanii wyborczej przed wyborami prezydenckimi w maju 2025 r., w której Karol Nawrocki podkreślał, że węgiel będzie wydobywany, dopóki Polska nie będzie miała alternatywy w postaci energii jądrowej.

2

Czyste powietrze

PiS uznaje konieczność walki ze smogiem. Za rządów partii w latach 2015–2023 rozpoczęto ogólnopolskie wysiłki na rzecz obniżenia poziomu emisji generowanych przez budynki. W 2018 r. wystartował program „Czyste powietrze”, a także wprowadzono skierowany do samorządów program „Stop smog”. PiS przedstawia walkę ze smogiem przede wszystkim w kontekście korzyści, jakie dla obywateli mogą wynikać z wymiany źródeł ciepła i termomodernizacji budynków. W mniejszym stopniu akcentuje natomiast zagrożenia, jakie płyną dla ludzi z zanieczyszczeń powietrza. Gdy „Czyste

powietrze” zostało zawieszono na przełomie 2024 i 2025 r., politycy PiS podkreślali głównie chaos biurokratyczny, z którym musieli mierzyć się beneficjenci programu. Wykorzystali tę sytuację do ataku na rząd Donalda Tuska. Jeśli PiS wróci do władzy w 2027 r., będzie on prawdopodobnie kontynuował wcześniejszą politykę wobec smogu w kraju, ale będzie sabotował unijne projekty mające na celu przyspieszenie redukcji emisji (dyrektywa budynkowa EPBD, system handlu emisjami ETS2).

Jak patrzą na kluczowe obszary?

3

Termomodernizacja

Kwestię termomodernizacji PiS przedstawia nie tyle jako działanie proekologiczne, ile szansę na obniżenie kosztów energii dla obywateli. W czasie swoich rządów partia wsparła kilka inicjatyw, które miały na celu przyspieszenie termomodernizacji. Zainicjowała program dopłat „Termo”, w ramach którego można było otrzymać dofinansowanie na remont i wymianę ogrzewania w budynku, oraz program „Moje ciepło” umożliwiający uzyskanie dotacji na instalację pomp ciepła w domach jednorodzinnych. Jeśli PiS przejmie władzę w 2027 r., można oczekiwać, że będzie kontynuował

wysiłki na rzecz termomodernizacji, jednocześnie opóźniając jej tempo poprzez sprzeciw wobec przepisów unijnej dyrektywy EPBD (tzw. budynkowej). W swoim programie „Myśląc Polska” z października 2025 r. ugrupowanie postuluje zapewnienie gospodarstwu domowemu swobody wyboru technologii wytwarzania ciepła, preferowanego paliwa i sposobu termomodernizacji budynków mieszkalnych, uzasadniając to „szacunkiem do prawa własności oraz osobistych preferencji”.

4

Strefy czystego transportu i elektromobilność

Elektromobilność stanowi element strategii PiS, ale z zastrzeżeniami. Partia popiera dopłaty do samochodów i autobusów elektrycznych oraz rozwój infrastruktury do ich ładowania. W pierwszej połowie swoich ostatnich rządów PiS firmował projekt utworzenia polskiego producenta samochodów elektrycznych – marki Izera – który jednak nie doczekał się realizacji.

Jednocześnie partia sprzeciwia się dalej idącym ograniczeniom takim jak zakaz sprzedaży aut spalinowych w UE od 2035 r. Sprzeciwiał się też tworzeniu stref czystego transportu (SCT) – zarówno w Warszawie, gdzie strefa już funkcjonuje, jak i w Krakowie, gdzie od kilku lat trwają prace nad jej wprowadzeniem.

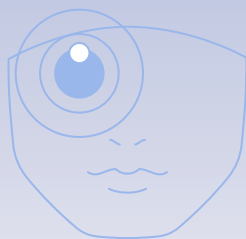
5

Biomasa

PiS pozytywnie patrzy na wykorzystywanie biomasy do produkcji energii. Politycy partii, jak poseł Janusz Kowalski czy były minister klimatu i środowiska Henryk Kowalczyk, podkreślali, że biogaz pochodzący z rolnictwa powinien być podstawą polskiego OZE. Ugrupowanie sprzyja również rozwojowi produkcji

biometanu. PiS nie ma klarownego stanowiska w kwestii palenia drewnem, ale liberalna polityka wobec wycinek lasów w poprzedniej kadencji sugeruje przychyłność partii dla traktowania drewna jako „ekologicznego” źródła ciepła.

Kluczowe postaci

Jarosław Kaczyński

prezes Prawa i Sprawiedliwości. W swoich wypowiedziach pozo-
staje sceptyczny wobec tezy, że działalność człowieka jest głów-
nym czynnikiem zmian klimatu – twierdzi, iż wpływ człowieka
jest „minimalny, prawie żaden”. Krytykuje Europejski Zielony
Ład jako projekt obciążający polską gospodarkę i społeczeństwo.
Jednocześnie, podczas rządów latach 2015–2023, PiS nie odrzucił
zupełnie działań na rzecz przeciwdziałania zmianom klimatu.
We wrześniu 2022 r. na spotkaniu z wyborcami w Nowym Targu
prezes PiS zapowiedział że w związku z kryzysem energetycznym
„będzie można palić wszystkim, poza szkodliwymi rzeczami, bo
Polska musi być ogrzana”.

Mateusz Morawiecki

ekonomista i polityk, premier w latach 2017–2023. W oficjalnych
wystąpieniach deklarował chęć obniżenia emisji i zwiększenia
efektywności energetycznej, a także rozwój elektromobilności
i OZE, podkreślając potrzebę zrównoważonego rozwoju. Na
arenie unijnej sprzeciwiał się jednak umacnianiu wspólnotowej
polityki klimatycznej. Po utracie władzy przez PiS Morawiecki
zaostrzył retorykę w tym zakresie i można się spodziewać, że
w przypadku ponownego objęcia funkcji premiera może bar-
dziej otwarcie uderzać w unijne wysiłki na rzecz przyspieszenia
transformacji energetycznej.

Daniel Obajtek

europoseł PiS od 2024 r. W latach 2017–2018 prezes zarządu Ener-
ga S.A., a w latach 2018–2024 prezes spółki PKN Orlen. Pod jego
kierownictwem Orlen ogłosił politykę klimatyczną zmierzającą
do osiągnięcia neutralności emisyjnej do 2050 r. W Parlamencie
Europejskim regularnie krytykuje unijne inicjatywy klimatyczne.

Paweł Sałek

urzędnik, inżynier i polityk, doktor nauk rolniczych, od lat zwią-
zany z ochroną środowiska i polityką klimatyczną. W latach
2015–2018 pełnił funkcję sekretarza stanu w Ministerstwie Śro-
dowiska oraz był pełnomocnikiem rządu ds. polityki klimatycznej.
Następnie, w latach 2018–2023, pracował jako doradca prezydenta
Andrzeja Dudy. Karierę publiczną rozpoczął w gabinecie poli-
tycznym ministra środowiska Jana Szyszki w latach 2005–2007.
Był również organizatorem i pierwszym kierownikiem Krajowe-
go Administratora Systemu Handlu Uprawnieniami do Emisji
w Instytucie Ochrony Środowiska – Państwowym Instytucie
Badawczym, a wcześniej współpracował z Krajowym Centrum
Inwentaryzacji Emisji. Obecnie jest posłem na Sejm X kadencji
(okręg piotrkowski). Był zaangażowany w tworzenie klimatycznej
części programu PiS zaprezentowanej na konwencji w Katowicach.

Kluczowe postaci

Janusz Kowalski

jeden z najgłośniejszych w PiS krytyków zielonych inicjatyw UE. Były wiceminister środowiska (2022-23), przedstawiciel frakcji Zbigniewa Ziobry w PiS. Podkreśla, że transformacja energetyczna Polski nie może być okupiona utraceniem przez nią suwerenności energetycznej. Atakował ówczesnego premiera z PiS Mateusza Morawieckiego za zgodę na przyjęcie przez UE założeń Zielonego Ładu. Uważa, że paliwem przejściowym przed przejściem na energię atomową powinny być węgiel i biomasa, przede wszystkim biometan.

Grzegorz Matusiak

poseł PiS od 2011 r., reprezentuje Jastrzębie-Zdrój, gdzie zaczynał karierę polityczną jako radny. Pracował w lokalnej kopalni Zofiówka jako inżynier automatyk. W roli posła jest mocno zaangażowany w tematykę energetyczną i górnictwem. Jest członkiem Komisji Ochrony Środowiska oraz dwóch parlamentarnych zespołów: ds. energetyki oraz transformacji energetycznej i górnictwa, a także na rzecz rozwoju elektromobilności i nowych technologii. Obydwa zespoły stanowią platformę PiS do prezentacji poglądów partii w wymienionych obszarach. W poprzedniej kadencji Matusiak jako jeden z dwóch polityków PiS był członkiem Parlamentarnego Zespołu Antysmogowego (drugim był Grzegorz Gaża z okręgu Bielsko-Biała).

Krzysztof Tchórzewski

poseł na Sejm kilku kadencji, po raz pierwszy wybrany w 1991 r., następnie ponownie w 1997 r., od 2005 r. nieprzerwanie sprawuje mandat. Reprezentuje okręg siedlecki, skąd pochodzi. W latach 2015–2019 pełnił funkcję ministra energii w rządach Beaty Szydło i Mateusza Morawieckiego. Wraz z jego odejściem ministerstwo rozwiązano, do czego miała przyczynić się decyzja o zarzuceniu forsowanego przez niego projektu budowy dodatkowego bloku elektrowni węglowej w Ostrołęce, przez którą mogło dojść do zmarnowania nawet miliarda złotych. W latach 1997–2001 był wiceministrem transportu i gospodarki morskiej, a w 2007 r. wiceministrem gospodarki. Należy do tzw. Zakonu PC, czyli grupy polityków PiS skupionych wokół Jarosława Kaczyńskiego, którzy na początku lat 90. byli członkami partii Porozumienia Centrum.

Anna Łukaszewska-Trzeciakowska

menedżerka w sektorze energetycznym, obecnie związana z węgierskim koncernem MOL. Pomiędzy 2022 a 2023 r. była kolejno wiceministerką w resorcie klimatu i środowiska, a następnie pełnomocniczką rządu ds. strategicznej infrastruktury energetycznej. Jesienią 2023 r. przez dwa tygodnie pełniła też funkcję ministerki klimatu i środowiska. Wcześniej pracowała na kierowniczych stanowiskach w Orlenie oraz innych państwowych spółkach energetycznych. Pozostaje blisko związana z PiS – według informacji Polityki Insight jesienią 2025 r. pracowała nad programem energetycznym partii w ramach inicjatywy „Zespół dla Polski” byłego premiera Mateusza Morawieckiego. Opowiada się za transformacją systemu energetycznego w kierunku źródeł odnawialnych i energetyki jądrowej, ale przy zachowaniu stabilizacyjnej roli bloków węglowych.

Kluczowe postaci

Lucjusz Nadbereżny

prezydent Stalowej Woli od 2014 r.; w 2018 i 2024 r. wybierany na kolejne kadencje w pierwszej turze z poparciem około 70 proc. Był członkiem Narodowej Rady Rozwoju przy prezydencie Andrzeju Dudzie. Cieszy się największą popularnością wśród prezydentów miast związanych z PiS. Stara się prowadzić stosunkowo zrównoważoną politykę środowiskową – w mieście odbywają się akcje sadzenia drzew, a w 2024 r., pod naciskiem mieszkańców i ministerstwa klimatu, częściowo zatrzymał proces wycinki lasów wokół Stalowej Woli, gdzie miała powstać strefa inwestycyjna.

Jakub Banaszek

prezydent Chełma od 2018 r. W 2024 r. wywalczył reelekcję w pierwszej turze z wynikiem 52,7 proc. głosów. Na stanowisko to został wybrany w wieku 27 lat, co czyniło go najmłodszym prezydentem miasta w Polsce. Do polityki wszedł jako asystent Jarosława Gowina, gdy ten przewodził partii Polska Razem po odejściu z PO. W latach 2015–2017 Banaszek był doradcą ministra zdrowia Konstantego Radziwiłła, a w 2018 r. przez kilka miesięcy pełnił funkcję szefa gabinetu politycznego ministerki przedsiębiorczości i technologii Jadwigi Emilewicz. W wyborach samorządowych w 2018 r. startował jako kandydat PiS, choć był członkiem Porozumienia Jarosława Gowina. W partii pozostał do 2021 r., po czym zaangażował się w stowarzyszenie OdNowa posła Marcina Ociepy (część Porozumienia, która utrzymała współpracę z PiS), w którym działał do 2024 r. W tym samym roku został wiceprezesem Związku Miast Polskich. Banaszek jest mocno zaangażowany w walkę ze smogiem od początku swoich rządów w Chełmie – mieście z najgorszą jakością powietrza w województwie lubelskim. Konsekwentnie wspierał lokalną uchwałę antysmogową i promował program „Czyste powietrze”. W Chełmie działa miejski punkt konsultacyjno-informacyjny programu, a w ramach budżetu obywatelskiego udało się sfinansować rozbudowę systemu miejskiego monitoringu jakości powietrza. Obecnie Banaszek jest jednym z najgłośniejszych krytyków kryzysu programu „Czyste powietrze” wśród samorządowców.

Konfederacja Wolność i Niepodległość

Ogólny profil

Nowa Nadzieja została zarejestrowana jako partia w 2015 r. pod nazwą KORWiN (Koalicja Odnowy Rzeczypospolitej Wolność i Nadzieja). W 2016 r. zmieniła nazwę na Wolność, a od 2018 r. współtworzy Konfederację Wolność i Niepodległość. W 2022 r. przyjęła obecną nazwę. Wywodzi się ze środowisk wolnościowych skupionych wokół Janusza Korwina-Mikkego i młodszego pokolenia polityków liberalno-konserwatywnych. Partia podkreśla znaczenie wolności jednostki, niskich podatków i ograniczonej roli państwa w gospodarce, a w sferze światopoglądowej akcentuje tradycyjny konserwatyzm obyczajowy. Jest największym ugrupowaniem w Konfederacji Wolność i Niepodległość. Jej liderem jest poseł Sławomir Mentzen.

Ruch Narodowy powstał w 2012 r. jako ruch społeczny skupiony wokół Marszu Niepodległości, a w 2015 r. został zarejestrowany jako partia polityczna. Wywodzi się ze środowisk Młodzieży Wszechpolskiej i Obozu Narodowo-Radykalnego. Partia odwołuje się do tradycji Narodowej Demokracji, katolicyzmu i konserwatyzmu, podkreślając znaczenie suwerenności państwa, w tym sprzeciw wobec Unii Europejskiej. Ruch Narodowy określa się jako kontynuator idei Romana Dmowskiego i przedwojennego obozu narodowego, akcentując nacjonalizm, etos służby narodowi, antykomunizm i sceptycyzm wobec liberalnej demokracji oraz integracji europejskiej. Jest drugą co do wielkości partią w Konfederacji Wolność i Niepodległość. Jej liderem jest wicemarszałek Sejmu Krzysztof Bosak.

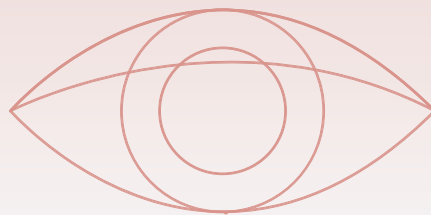
Co myślą o ekologii?

Obie partie wchodzące w skład Konfederacji prezentują sceptyczne podejście do unijnej polityki klimatycznej, wskazując na jej wysokie koszty i konsekwencje gospodarcze. W ich przekazie powtarza się krytyka przyspieszonej transformacji energetycznej i sprzeciw wobec szybkiego odchodzenia od węgla, które – zdaniem

polityków Konfederacji – prowadzi do wzrostu kosztów życia obywateli. Jednocześnie obie partie bronią lokalnie dostępnych paliw, takich jak drewno opałowe czy pellet, uznając je za bardziej przystępną alternatywę wobec pełnej elektryfikacji ogrzewnictwa.

Jak patrzą na kluczowe obszary?

1

Węgiel

Nowa Nadzieja koncentruje się na obronie krajowego wydobycia węgla, przedstawiając je jako niezbędne dla utrzymania miejsc pracy i ochrony polskiej gospodarki przed kosztami Zielonego Ładu. Jednocześnie w jej przekazie pojawia się wątek transformacji regionów górniczych – zamiast likwidacji przemysłu partia sugeruje, że istniejącą infrastrukturę i kadry można wykorzystać do rozwoju nowych technologii, w tym energetyki jądrowej. W efekcie ugrupowanie stara się łączyć sprzeciw wobec unijnych ograniczeń z narracją o potrzebie stopniowych, pragmatycznych zmian.

Ruch Narodowy mówi o węglu w bardziej tradycyjnych kategoriach: jako o filarze polskiej suwerenności energetycznej i zasobie, którego przedwczesne wygaszanie byłoby błędem. W jego komunikacji często podkreślane jest, że inne państwa europejskie nadal korzystają z węgla, a Polska nie powinna jednostronnie ponosić kosztów dekarbonizacji. Partia mocniej akcentuje zagrożenie uzależnienia od importu oraz niesprawiedliwość społeczną wynikającą z zamykania kopalń w imię polityki klimatycznej.

2

Czyste powietrze

Nowa Nadzieja wskazuje program „Czyste powietrze” jako przykład niewydolności państwa. Politycy zwracają uwagę na problemy z wypłatą środków, biurokratyczne bariery i nieprzejrzystość zasad, co ich zdaniem uderza zarówno w beneficjentów, jak i w przedsiębiorców działających w branży instalacyjnej. W przekazie partii program staje się symbolem państwowego chaosu i nieefektywności, a nie skutecznym narzędziem walki ze smogiem.

Ruch Narodowy idzie o krok dalej, przedstawiając ten sam program jako element „zielonej ideologii”,

oderwany od realiów społecznych. Podkreśla, że zamiast poprawy jakości powietrza obywatele otrzymują kosztowne i narzucone odgórnie rozwiązania, które w praktyce prowadzą do nowych obciążeń finansowych. W tej narracji „Czyste powietrze” jest nie tyle nieudanym projektem administracyjnym, ile dowodem na to, że cała polityka klimatyczna w Polsce została podporządkowana unijnym dogmatom.

Jak patrzą na kluczowe obszary?

3

Termomodernizacja

Zarówno Nowa Nadzieja, jak i Ruch Narodowy sprzeciwiają się unijnej dyrektywie EPBD, uznając ją za przykład nadmiernej ingerencji w życie obywateli i rynek mieszkaniowy. Obie partie ostrzegają przed wysokimi kosztami modernizacji budynków oraz zagrożeniem ograniczenia prawa własności, wskazując, że przepisy będą trudne do zrealizowania finansowo i technicznie

dla przeciętnych gospodarstw. W przekazie Nowej Nadziei szczególnie mocno wybrzmiewa hasło „dyrektywy wywłaszczeniowej”, podkreślające zagrożenie dla właścicieli mieszkań na wynajem. Ruch Narodowy częściej natomiast akcentuje społeczne skutki regulacji i potrzebę zachowania swobody wyboru źródeł ciepła.

4

Strefy czystego transportu i elektromobilność

Nowa Nadzieja widzi w strefach przede wszystkim zagrożenie dla mieszkańców i przedsiębiorców. Krytykuje je jako kosztowne i niesprawiedliwe rozwiązanie, które najbardziej uderza w osoby korzystające ze starszych pojazdów. Politycy tej partii mówią o ryzyku wykluczenia komunikacyjnego i obciążeniu małych firm transportowych, wskazując, że efekty środowiskowe SCT są niepewne, a ich wprowadzenie prowadzi głównie do wzrostu kosztów życia.

Ruch Narodowy podchodzi do tego tematu w podobnie krytyczny sposób, lecz mocniej akcentuje wymiar ideologiczny i wolnościowy. Strefy opisywane są jako narzędzie dyskryminacji i przykład polityki forsowanej przez elity kosztem zwykłych obywateli. W narracji RN strefy są symbolem „ekofanatyizmu”, który ogranicza swobodę obywateli pod pretekstem walki o klimat.

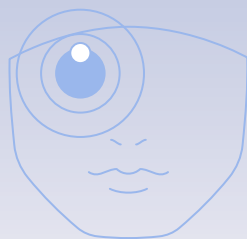
5

Biomasa

Oba ugrupowania jednoznacznie bronią prawa do korzystania z biomasy jako tradycyjnego i lokalnie dostępnego paliwa. W ich narracji drewno czy pellet stanowią naturalny element bezpieczeństwa ciepłego, szczególnie w mniejszych miejscowościach, a także tańszą alternatywę wobec kosztownej elektryfikacji ogrzewnictwa. Partie krytykują unijne oraz krajowe regulacje ograniczające stosowanie biomasy i wskazują,

że podwyższanie norm jakościowych i wykluczanie jej z systemów wsparcia podniesie koszty życia milionom gospodarstw. Różnica dotyczy akcentów: Nowa Nadzieja skupia się bardziej na praktycznych konsekwencjach finansowych dla rodzin, podczas gdy Ruch Narodowy częściej wiąże temat z narracją o obronie suwerenności i sprzeciwie wobec ideologicznej polityki klimatycznej.

Kluczowe postaci

Sławomir Mentzen

prezes Nowej Nadziei od 2022 r. i współprzewodniczący Rady Liderów Konfederacji. Poseł na Sejm X kadencji, doktor nauk ekonomicznych, przedsiębiorca i doradca podatkowy. Uznawany jest za główną twarz ugrupowania, odpowiedzialną za strategię polityczną, wizerunek i rozwój struktur. Dzięki zdolnościom komunikacyjnym i dużej rozpoznawalności w mediach społecznościowych jest kluczowym liderem całej Konfederacji. W pierwszej turze wyborów prezydenckich w 2025 r. uzyskał 2,9 mln głosów (14,8 proc.).

Krzysztof Bosak

przewodniczący Ruchu Narodowego od 2023 r., wicemarszałek Sejmu i jeden z najbardziej rozpoznawalnych liderów Konfederacji. Od wielu lat obecny w polityce, wcześniej był posłem Ligi Polskich Rodzin i współorganizatorem Marszu Niepodległości. W Konfederacji pełni rolę głównego reprezentanta skrzydła narodowego, łącząc doświadczenie parlamentarzysty z wizerunkiem polityka ideowego. Jego pozycja w Radzie Liderów zapewnia równowagę między nurtem narodowym a wolnościowym. W marcu 2025 r. prowadził w Sejmie konferencję poświęconą problemom programu „Czyste powietrze”. W swoim wystąpieniu krytykował nie sam cel programu, lecz sposób jego realizacji, określając go jako „nieracjonalne rozdawnictwo środków publicznych” i przykład braku nadzoru państwa nad rynkiem OZE. Wskazywał, że procedury programu faworyzują zagranicznych producentów pomp ciepła, marginalizując polskie firmy i obciążając obywateli dodatkowymi kosztami.

Bartłomiej Pejo

poseł na Sejm X kadencji z ramienia Nowej Nadziei, wcześniej wicestarosta świdnicki w województwie lubelskim. Reprezentuje młodsze pokolenie polityków partii. Jest jednym z najbardziej widocznych posłów Nowej Nadziei spoza ścisłego kierownictwa, co czyni go istotnym reprezentantem ugrupowania w parlamencie.

Michał Wawer

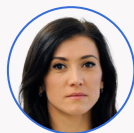
poseł na Sejm X kadencji, skarbnik Konfederacji i wiceprezes Ruchu Narodowego. Z wykształcenia prawnik, od lat związany z Ruchem Narodowym jako działacz i ekspert. W ugrupowaniu pełni kluczową funkcję organizacyjną, odpowiadając zarówno za kwestie finansowe, jak i koordynację struktur terenowych.

Kluczowe postaci

Anna Bryłka

europosełanka od 2024 r. i sekretarz Ruchu Narodowego. Z wykształcenia prawniczka i historyczka, związana ze środowiskiem narodowym od czasów studenckich. W Konfederacji odpowiada za reprezentację ugrupowania w instytucjach europejskich i zaangażowanie w kwestie legislacyjne na poziomie UE. Jest jedną z nielicznych kobiet w ścisłym kierownictwie partii, co czyni ją rozpoznawalną postacią skrzydła narodowego.

Ewa Zajączkowska-Hernik

dziennikarka i polityczka związana z Konfederacją, od 2024 r. posłanka do Parlamentu Europejskiego. W przekazie publicznym i pracach w PE konsekwentnie krytykuje kluczowe elementy unijnej polityki klimatycznej, akcentując koszty energii i ryzyko spadku konkurencyjności. Składa wnioski i wystąpienia przeciw rozszerzaniu ram regulacyjnych (m.in. EPBD, ETS2), wskazując na obciążenia dla gospodarstw domowych i przedsiębiorców. W debacie krajowej występuje z pozycji konserwatywno-suwerennościowych, podkreślając prymat interesu gospodarstw domowych i rolnictwa nad tempem regulacyjnej transformacji.

Patryk Marjan

prezydent Bełchatowa od 2024 r., związany z Nową Nadzieją. Z wykształcenia inżynier górnictwa, wcześniej działacz samorządowy w regionie łódzkim. Jako jeden z nielicznych przedstawicieli Konfederacji sprawujących urząd prezydenta miasta jest ważnym symbolem obecności ugrupowania poza parlamentem.

Konfederacja Korony Polskiej

Ogólny profil

Konfederacja Korony Polskiej (KKP) została założona przez Grzegorza Brauna w 2019 r., a do 2025 r. razem z Nową Nadzieją i Ruchem Narodowym wchodziła w skład Konfederacji. Ugrupowanie odwołuje się do wartości katolickich, konserwatyzmu i monarchizmu. Podkreśla znaczenie suwerenności Polski, sprzeciwia się integracji z Unią Europejską i nadmiernym regulacjom, w tym klimatycznym. KKP akcentuje wolność jednostki, ochronę życia, rodziny oraz własności prywatnej, podkreślając katolickie fundamenty polskiej tożsamości narodowej.

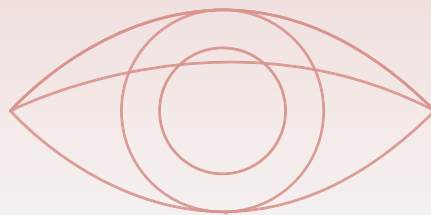
Co myślą o ekologii?

Konfederacja Korony Polskiej prezentuje sceptyczne podejście do współczesnej polityki klimatycznej i ekologicznej, szczególnie tej wymaganej przez instytucje międzynarodowe, jak Unia Europejska. Partia podkreśla, że nadmierne regulacje środowiskowe generują wysokie koszty i ograniczają rozwój gospodarczy, dlatego opowiada się za ich ograniczeniem oraz większą swobodą w kształtowaniu krajowej polityki energetycznej. KKP akcentuje potrzebę utrzymania krajowego wydobycia węgla i sprzeciwia się zbyt szybkiemu odchodzeniu od paliw kopalnych, wskazując na konieczność ochrony suwerenności energetycznej

Polski. Partia nie prezentuje szczegółowych planów ograniczania emisji ani rozwoju odnawialnych źródeł energii, co odzwierciedla jej ogólny dystans wobec idei transformacji klimatycznej promowanej przez instytucje unijne i środowiska ekologiczne. Agendę zieloną i proklimatyczną często przedstawia jako element szerszej wojny kulturowej, w której lewica próbuje zastąpić tradycyjne wartości i religię wysiłkiem na rzecz zatrzymania zmian klimatu. W tej logice unijna agenda klimatyczna służy osłabianiu polskiej suwerenności przez inne państwa Unii.

Jak patrzą na kluczowe obszary?

1

Węgiel

KKP popiera kontynuację wydobycia krajowego węgla i sprzeciwia się szybkiemu odchodzeniu od niego według planów UE. Traktuje węgiel jako zasób

strategiczny, gwarantujący suwerenność energetyczną. Uważa, że zbyt szybka transformacja zagroziłaby gospodarce i społecznościom górniczym.

2

Czyste powietrze

Partia nie przedstawia planów walki ze smogiem. Krytykuje regulacje antysmogowe jako nadmierne obciążenie dla obywateli i przedsiębiorców. Sprzeciwia się

zakazom i nakazom dotyczącym korzystania z określonych paliw, które uznaje za ingerencję państwa w wolność jednostki.

3

Termomodernizacja

KKP nie ma programu wspierania termomodernizacji budynków. Temat nie należy do jej priorytetów i nie pojawia się w dokumentach ani wypowiedziach partii.

Działania w tym obszarze partia postrzega głównie przez pryzmat ich kosztów i interwencjonizmu państwowego.

Jak patrzą na kluczowe obszary?

4

Strefy czystego transportu i elektromobilność

Partia nie promuje elektromobilności ani stref czystego transportu. Sceptycznie podchodzi do regulacji ograniczających pojazdy spalinowe i uważa je za nadmierną

ingerencję państwa. Jej priorytetem pozostaje swoboda obywateli, a nie ograniczanie emisji w transporcie.

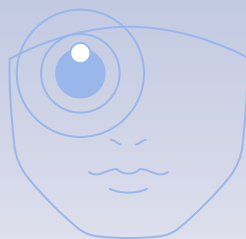
5

Biomasa

KKP nie zajmuje stanowiska wobec wykorzystywania biomasy w energetyce. W materiałach partii brakuje odniesień do tej technologii, a ogólny sceptycyzm wobec

subsydowania OZE sugeruje dystans wobec promowania biomasy jako paliwa odnawialnego, zwłaszcza w ramach unijnej polityki klimatycznej.

Kluczowe postaci

Grzegorz Braun

lider Konfederacji Korony Polskiej, od 2024 r. eurodeputowany (nie należy do żadnej frakcji). W pierwszej turze wyborów prezydenckich w 2025 r. zdobył 6,34 proc. głosów, zajmując czwarte miejsce. Jest ostrym krytykiem unijnej i krajowej polityki klimatycznej, sprzeciwia się redukcji emisji i zielonym inwestycjom, opowiadając się za tradycyjną energetyką – w szczególności węglem – oraz suwerennością energetyczną Polski.

Prezydent

Rzeczypospolitej Polskiej

Prezydent Rzeczypospolitej Polskiej

Prezydent Karol Nawrocki

W kampanii wyborczej wprowadził do swojego przekazu wątki energetyczne, podkreślając znaczenie krajowych surowców. Najbardziej rozpoznawalnym wystąpieniem było hasło „fedrować, fedrować, fedrować” – świadome nawiązanie do sloganu Donalda Trumpa „drill, baby, drill”, symbolizujące jednoznaczne poparcie dla dalszego wydobycia węgla jako fundamentu bezpieczeństwa energetycznego. Nawrocki ostro krytykował Europejski Zielony Ład, przedstawiając go jako obciążenie dla polskiej gospodarki i czynnik zwiększający koszty życia obywateli. Nie wypowiadał się natomiast wprost o programie „Czyste powietrze”, termomodernizacji, strefach czystego transportu ani biomasie, dlatego w tych obszarach szczególne znaczenie mają jego doradcy i współpracownicy. W sierpniu 2025 r. zawetował tzw. ustawę wiatrakową, która miała ułatwić inwestycje w turbiny na lądzie. Wskazał przy tym na – w jego ocenie – brak społecznej akceptacji dla budowy elektrowni wiatrowych bliżej zabudowań.

Kluczowe postaci w Kancelarii Prezydenta

Karol Rabenda

podsekretarz stanu w Kancelarii Prezydenta RP, odpowiada za obszary energetyki, rozwoju oraz projektów strategicznych. W latach 2021–2023 był wiceministrem aktywów państwowych w rządzie PiS, zajmując się m.in. nadzorem nad spółkami energetycznymi oraz koordynacją dystrybucji węgla w czasie kryzysu energetycznego. Jest znany z krytyki Europejskiego Zielonego Ładu i przekonania, że Polska powinna utrzymać krajowe wydobycie surowców, a transformacja energetyczna musi być prowadzona w tempie dostosowanym do możliwości gospodarki.

Wanda Buk

doradczyni społeczna prezydenta Karola Nawrockiego ds. energetyki i deregulacji. Z wykształcenia prawniczka, była wiceministerką cyfryzacji w rządzie Mateusza Morawieckiego, a w latach 2020–2024 zasiadała w zarządzie PGE jako wiceprezeska ds. regulacji, gdzie odpowiadała za proces transformacji energetycznej. Od 2024 r. współpracuje z kancelarią GWW. W debacie publicznej zabierała głos m.in. w sprawie skutków uruchomienia systemu ETS2, podkreślając, że doprowadzi on do podwyżek rachunków za gaz, węgiel i ogrzewanie, szczególnie uderzając w gospodarstwa domowe. Łącząc znajomość regulacji unijnych z praktyką w największej spółce energetycznej, Buk dostarcza prezydentowi kluczowej ekspertyzy w kwestii kosztów transformacji i jej wpływu na obywateli.

Organizacje eksperckie

Klub Jagielloński

Ogólny profil

Klub Jagielloński to ogólnopolskie stowarzyszenie społeczno-polityczne, które rozpoczęło działalność w 1988 r. jako platforma dla studentów Uniwersytetu Jagiellońskiego w Krakowie do zaangażowania w sprawy publiczne. Formalnie istnieje od 1994 r. i działa głównie jako think tank i środowisko intelektualne. Promuje republikańskie i konserwatywne wartości oraz myślenie o państwie i wspólnocie, czerpiąc m.in. z katolickiej nauki społecznej. Klub prowadzi regularny magazyn internetowy, gdzie publikuje analizy, eseje i komentarze do bieżących wydarzeń politycznych i społecznych. Wydaje też czasopismo idei „Pressje”, będące przestrzenią debaty nad wybranymi obszarami. Za działalność analityczną odpowiada Centrum Analiz Klubu Jagiellońskiego (CAKJ), które samodzielnie lub we współpracy z instytucjami publicznymi i prywatnymi (w tym także z partiami politycznymi) publikuje raporty. Siedzibą Klubu jest Kraków, ale posiada on oddziały również w Warszawie, Katowicach, Wrocławiu, Poznaniu i Gdańsku. Na przestrzeni lat z Klubem Jagiellońskim związanych było wiele postaci zaangażowanych w rządy Zjednoczonej Prawicy między 2015 a 2023 r., m.in. byli wicepremierzy Jarosław Gowin i Jadwiga Emilewicz, były wiceminister rozwoju Krzysztof Mazur oraz były szef służby zagranicznej i ambasador w Londynie Arkady Rzegocki, który był pierwszym prezesem Klubu w latach 90.

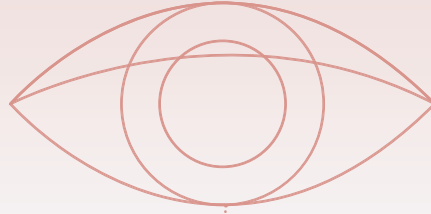
Co myślą o ekologii?

Klub Jagielloński najszerzej zaprezentował swoje podejście do ekologii i kwestii energetycznych w publikacji „Zielony konserwatyzm: Wyzwania i rekomendacje w 10 kluczowych obszarach” z 2021 r. Organizacja postrzega transformację energetyczną przez pryzmat zielonego konserwatyizmu, który łączy realizm gospodarczy z troską o środowisko i dobro wspólnoty. Klub odrzuca ideologiczne podejście do ekologii, uznając, że odchodzenie od węgla to nie lewicowa moda, lecz konieczność wynikająca z rachunku ekonomicznego i odpowiedzialności wobec przyszłych pokoleń. Konserwatywna perspektywa

zakłada stopniowość zmian oraz ochronę społeczności przed zbyt gwałtownymi kosztami transformacji. Ważną rolę w tej wizji odgrywa także lokalizm, zgodnie z którym polityka energetyczna powinna chronić i wzmacniać wspólnoty lokalne. Klub argumentuje, że transformacja musi być nie tylko ekologiczna, ale i sprawiedliwa: powinna chronić miejsca pracy, zapewniać obywatelom tańszą i czystsza energię oraz wzmacniać lokalne wspólnoty. Tak rozumiany zielony konserwatyzm ma być podstawą całościowej wizji bezpiecznej i odpowiedzialnej zmiany.

Jak patrzą na kluczowe obszary?

1

Węgiel

Klub Jagielloński jednoznacznie podkreśla, że węgiel jest dla Polski coraz większym obciążeniem. Jego wydobycie staje się nierentowne, a utrzymywanie tego sektora przy życiu poprzez dotacje generuje rosnące koszty gospodarcze i społeczne. Klub przyjmuje, że kurczowe trzymanie się „czarnego złota” hamuje transformację energetyczną, co w konsekwencji oznacza droższą

energię, uzależnienie od importu oraz trudności w realizacji celów klimatycznych UE. Klub postuluje przyspieszenie transformacji energetycznej, aby Polska mogła uniknąć marginalizacji w europejskiej polityce energetycznej oraz budować przewagę konkurencyjną w sektorach innowacyjnych.

2

Czyste powietrze

Zdaniem Klubu Jagiellońskiego walka o czyste powietrze to jedno z największych wyzwań cywilizacyjnych Polski. W ostatniej dekadzie, w odpowiedzi na problem smogu, powstał masowy ruch społeczny, który wymusił reakcję państwa i samorządów. Mimo pewnego postępu tempo działań nadal jest zbyt wolne, a przepisy często pozostają martwe. Klub podkreśla konieczność lepszej

koordynacji i egzekwowania regulacji oraz większego finansowania programów antysmogowych, wskazując, że tylko spójna polityka państwa i samorządów, wsparta długoterminowymi strategiami, pozwoli Polakom w perspektywie kilkunastu lat realnie oddychać czystym powietrzem.

Jak patrzą na kluczowe obszary?

3

Termomodernizacja

Klub Jagielloński uznaje termomodernizację za klucz do walki ze smogiem i redukcji emisji w sektorze budynków. Podkreśla potrzebę upowszechnienia tzw. głębokiej termomodernizacji, czyli kompleksowej przebudowy budynków poprzedzonej audytem energetycznym. Tempo renowacji powinno wzrosnąć do 3–4 proc. rocznie, co pozwoliłoby osiągnąć

zeroemisyjność budynków do 2050 r. Klub rekomenduje również szybkie wycofanie pieców węglowych oraz stopniowe ograniczenie roli gazu. Jego zdaniem termomodernizacja to także szansa na rozwój krajowych dostawców i firm budowlanych, o ile państwo zapewni odpowiednie wsparcie finansowe i stabilne ramy regulacyjne.

4

Strefy czystego transportu i elektromobilność

Klub Jagielloński wskazuje, że wprowadzenie stref czystego transportu to niezbędne narzędzie poprawy jakości powietrza w miastach. Popiera ideę SCT, ale podkreśla, że ich skuteczność zależy od egzekucji przepisów przez władze lokalne oraz zapewnienia mieszkańcom atrakcyjnych alternatyw – przede wszystkim

w postaci niezawodnej komunikacji zbiorowej. Klub zwraca również uwagę na konieczność ograniczenia importu starych, wysokoemisyjnych samochodów do Polski, np. przez zmianę akcyzy zależnej od wieku i emisji pojazdu.

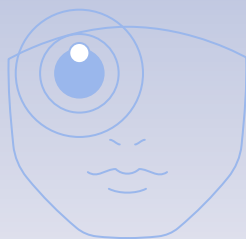
5

Biomasa

Klub Jagielloński przedstawia biomasę jako paliwo o potencjalnie istotnej roli w transformacji energetycznej, ale jednocześnie ostrzega przed jej nadmiernym i niekontrolowanym wykorzystaniem. Zwraca uwagę, że spalanie biomasy nie zawsze jest neutralne klimatycznie – może prowadzić do degradacji środowiska i zagrażać bioróżnorodności, jeśli surowiec nie jest pozyskiwany w sposób zrównoważony. W swoich

rekomendacjach Klub podkreśla potrzebę jasnych regulacji i ograniczenia wsparcia dla projektów bazujących na nieefektywnym spalaniu biomasy, zamiast na jej nowoczesnym i niskoemisyjnym wykorzystaniu. Zdaniem Klubu biomasa powinna być traktowana jako paliwo przejściowe – wspierające rozwój innych odnawialnych źródeł energii – a nie jako główny filar krajowej energetyki.

Kluczowe postaci

Paweł Musiałek

prezes Klubu Jagiellońskiego. Przez kilka lat był dyrektorem think tanku Centrum Analiz Klubu Jagiellońskiego, gdzie koordynował projekty badawcze i zarządzał zespołem ekspertów. W obszarze ekologii i energetyki koncentruje się na wyzwaniach transformacji, kosztach utrzymywania węgla oraz strategiach zapewnienia Polsce konkurencyjności i bezpieczeństwa klimatyczno-energetycznego.

Michał Wojtyła

analityk ds. polityk publicznych w Instytucie Reform. Ekspert w dziedzinie gospodarki i nowych technologii, związany z Centrum Analiz Klubu Jagiellońskiego. Były wicedyrektor CAKJ oraz były zastępca redaktora naczelnego portalu Klubu Jagiellońskiego. Autor analiz głównie z zakresu polityki energetycznej i międzynarodowej. Na łamach Klubu pisał m.in. o wykorzystaniu wodoru w produkcji energii.

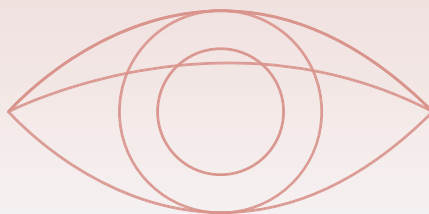
Instytut Sobieskiego

Ogólny profil

Instytut Sobieskiego to konserwatywny think tank z siedzibą w Warszawie, działający od 2003 r. i kojarzony ze środowiskiem Prawa i Sprawiedliwości. Stawia sobie za zadanie formułowanie realistycznych programów dla państwa w kluczowych obszarach, takich jak energetyka, transport, finanse publiczne, gospodarka, infrastruktura i polityka zagraniczna. Ośrodek prowadzi działalność ekspercką i wydawniczą, przygotowując raporty i projekty ustaw oraz organizując konferencje i seminaria. W przeszłości publikował kwartalnik „Międzynarodowy Przegląd Polityczny” i współtworzył kongres „Polska – Wielki Projekt”, a obecnie rozwija program „Akademia Sobieskiego”, służący kształceniu przyszłych liderów.

Instytut Sobieskiego

Jak patrzą na kluczowe obszary?

1

Węgiel

Instytut Sobieskiego w raporcie „Coal-to-Nuclear dla Polski” z 2025 r. wskazuje na potrzebę przejścia od węgla do energetyki jądrowej, podkreślając, że do czasu uruchomienia elektrowni atomowych węgiel musi

pozostać filarem bezpieczeństwa energetycznego. Eksperci Instytutu przestrzegają też przed zastępowaniem na dużą skalę krajowego węgla importowanym gazem, co wiązałoby się z ryzykowną zależnością zewnętrzną.

Jak patrzą na kluczowe obszary?

2

Czyste powietrze

W 2025 r. Instytut poświęcił szczególną uwagę programowi „Czyste powietrze”, gdy ten znalazł się w kryzysie. Jadwiga Emilewicz krytykowała ograniczanie jego zakresu wyłącznie do wymiany pieców i przypominała,

że od początku łączył redukcję smogu z termomodernizacją. Instytut proponował poprawę nadzoru nad wykonawcami oraz większe zaangażowanie samorządów zamiast redukcji programu.

3

Termomodernizacja

Instytut nie publikuje osobnych analiz w tym obszarze, traktując go jako integralną część programu „Czyste powietrze”. Ekspertki powtarzają, że wymiana źródeł

ciepła ma sens tylko w połączeniu z ociepleniem domów i poprawą efektywności energetycznej, co pozwala obniżyć rachunki i ograniczyć ubóstwo energetyczne.

4

Strefy czystego transportu i elektromobilność

Instytut nie zajmował w ostatnich latach jednoznacznego stanowiska wobec SCT. Akcentował natomiast potrzebę rozwoju czystego transportu poprzez inwestycje w komunikację zbiorową i infrastrukturę

rowerową, zwłaszcza na poziomie powiatów, traktując to jako skuteczny sposób na poprawę jakości powietrza i mobilności.

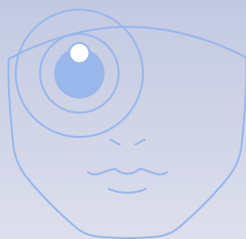
5

Biomasa

W latach 2023–2025 Instytut nie wypowiadał się wprost o roli biomasy. W analizach miks energetycznego pojawia się ona jedynie kontekstowo jako część

odnawialnych źródeł, przy czym nacisk kładziony jest przede wszystkim na przejście z węgla na atom i inne zeroemisyjne technologie.

Kluczowe postaci

Leszek Skiba

prezes Instytutu Sobieskiego od 2024 r., wcześniej związany z think tankiem od 2009 r. jako ekspert gospodarczy. W latach 2015–2017 był podsekretarzem stanu w Ministerstwie Finansów, a w latach 2020–2024 pełnił funkcję prezesa Banku Pekao SA. W imieniu Instytutu komentuje gospodarkę i politykę energetyczną, podkreślając znaczenie stabilności finansowej oraz ostrożności w zastępowaniu polskiego węgla importowanym gazem.

Jadwiga Emilewicz

od 2023 r. członkini zarządu Instytutu Sobieskiego. W latach 2015–2018 była podsekretarzynią stanu w Ministerstwie Rozwoju, a w latach 2019–2020 ministerką przedsiębiorczości i technologii oraz wicepremierką w rządzie Mateusza Morawieckiego. W Instytucie koncentruje się na polityce klimatycznej i energetycznej, występując w obronie programu „Czyste powietrze” i wskazując na konieczność łączenia wymiany kotłów z termomodernizacją.

Paweł Szałamacha

współzałożyciel i fundator Instytutu Sobieskiego, w latach 2008–2011 prezes zarządu think tanku, obecnie członek rady. W latach 2015–2016 minister finansów w rządzie Beaty Szydło, od 2016 r. członek zarządu NBP. W Instytucie pełni rolę patrona i twórcy zaplecza eksperckiego, łącząc doświadczenie instytucjonalne z konserwatywną perspektywą ekonomiczną.

Fundacja SET – Security • Energy • Technology

Ogólny profil

Fundacja SET (Security • Energy • Technology) to think tank będący platformą współpracy ekspertów z różnych dziedzin, promujący interdyscyplinarne, pragmatyczne podejście do rozwoju i bezpieczeństwa kraju. Powstał w marcu 2025 r. z inicjatywy menedżerów państwowych spółek z okresu rządów Zjednoczonej Prawicy. W gronie ekspertów fundacji znalazło się wielu urzędników i menedżerów związanych z PiS. Fundacja może odegrać istotną rolę w tworzeniu programu partii na nadchodzące wybory, a po ewentualnym zwycięstwie PiS w 2027 r. stać się ważnym zapleczem intelektualnym rządu.

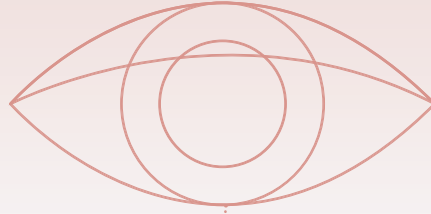
Co myślą o ekologii?

Fundacja SET prezentuje pragmatyczne i technokratyczne podejście do ekologii oraz polityki klimatycznej. Uznaje konieczność transformacji energetycznej i ograniczania emisji, ale podkreśla, że podejmowane w tym celu działania muszą być wykonalne ekonomicznie, społecznie akceptowalne i oparte na stabilnych technologiach. Fundacja krytykuje zbyt szybkie odchodzenie od węgla oraz nadmierne regulacje unijne,

które mogą prowadzić do wzrostu kosztów energii i zagrozić bezpieczeństwu dostaw. W jej ujęciu ochrona środowiska powinna iść w parze z bezpieczeństwem energetycznym oraz rozwojem gospodarczym, a zmiany klimatu wymagają stopniowych, realistycznych działań, zamiast radykalnych decyzji obciążających obywateli i przedsiębiorstwa.

Jak patrzą na kluczowe obszary?

1

Węgiel

Fundacja SET postrzega węgiel jako dotychczasowy fundament polskiej energetyki, który powinien być ograniczany stopniowo, wraz z rozwojem alternatywnych, stabilnych źródeł energii. Według Fundacji

odchodzenie od węgla musi przebiegać rozważnie, z poszanowaniem stabilności gospodarki oraz bezpieczeństwa energetycznego, by nie powodować skokowych wzrostów kosztów energii.

2

Czyste powietrze

Fundacja stoi na stanowisku, że poprawa jakości powietrza i zmniejszenie emisji z budynków są konieczne,

ale wymagają działań społecznie akceptowalnych i ekonomicznie racjonalnych.

3

Termomodernizacja

Według Fundacji modernizacja systemów grzewczych i ocieplenie budynków powinny następować stopniowo,

przy zapewnieniu stabilnych dostaw energii i ochrony odbiorców przed nadmiernym wzrostem jej cen.

Jak patrzą na kluczowe obszary?

4

Strefy czystego transportu i elektromobilność

Fundacja prezentuje ostrożne podejście do elektryfikacji transportu. Zwraca uwagę na wysokie koszty pojazdów elektrycznych, ograniczony zasięg i niedostateczny rozwój infrastruktury ładowania. Uważa,

że transformacja transportu powinna uwzględniać możliwości finansowe społeczeństwa oraz zapewniać wybór różnych technologii, a nie opierać się wyłącznie na elektromobilności.

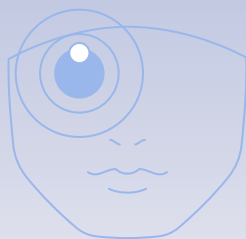
5

Biomasa

Fundacja traktuje biomasę jako stabilne i sprawdzone źródło energii, szczególnie w ciepłownictwie lokalnym. Postrzega ją jako element uzupełniający transformację energetyczną, który może zapewnić bezpieczeństwo

dostaw i elastyczność systemu, pod warunkiem wykorzystywania jej w sposób zrównoważony i zgodny z potrzebami lokalnych społeczności.

Kluczowe postaci

Wojciech Dąbrowski

prezes zarządu Fundacji SET, menedżer z wieloletnim doświadczeniem w dużych grupach kapitałowych. Związany od około 15 lat z branżą energetyczną – w latach 2020–2024 pełnił funkcję prezesa w grupie PGE, a między 2018 a 2024 r. był przewodniczącym rady nadzorczej Polskiej Grupy Zbrojeniowej. W PGE nadzorował m.in. zakup spółki PKP Energetyka oraz budowę morskich farm wiatrowych i elektrowni jądrowej we współpracy z ZE PAK i koreańskim KHNP. Był zwolennikiem przyspieszenia dekarbonizacji, przez co spotykał się z niechęcią wśród górników. Od lat jest związany z PiS; za rządów tej partii w latach 2015–2023 był promowany przez ministra aktywów państwowych Jacka Sasina. Pod koniec swojej pracy w PGE pozostawał w konflikcie z ówczesnym premierem Mateuszem Morawieckim i prezesem Orlenu Danielem Obajtkiem.

Tomasz Zdzikot

przewodniczący rady Fundacji SET. Radca prawny, menedżer i polityk. W Fundacji zajmuje się bezpieczeństwem narodowym, w tym energetycznym, ekonomicznym i cyfrowym. Wcześniej był m.in. prezesem Poczty Polskiej (2020–2022) i KGHM Polska Miedź (2022–2024) oraz sekretarzem stanu w ministerstwach Spraw Wewnętrznych i Administracji (2017–2018) oraz Obrony Narodowej (2018–2020).

Centrum Strategii Rozwojowych

Ogólny profil

Fundacja Centrum Strategii Rozwojowych (CSR) to warszawski think tank. W zakres jego działalności wchodzi: prowadzenie badań, tworzenie platformy do debaty publicznej oraz policy-making. Za cel stawia sobie zapewnienie ponadpartyjnej przestrzeni do dyskusji i wypracowanie w jej ramach nowej strategii rozwoju Polski. Dąży do zrównoważonego rozwoju, konkurencyjności, bezpieczeństwa energetycznego i stabilności finansów publicznych kraju.

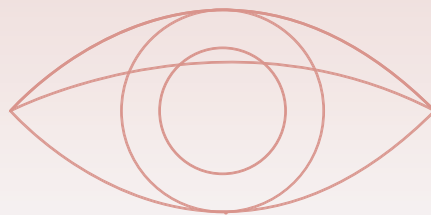
Co myślą o ekologii?

Centrum Strategii Rozwojowych prezentuje swoje podejście do transformacji jako pragmatyczne. Uznaje konieczność transformacji, ale zwraca uwagę na związane z nią ryzyka i koszty. W raporcie „Zielony rachunek sumienia: Prawdziwe koszty transformacji energetycznej – przyszłość cen energii i naszych rachunków” wskazuje, że transformacja generuje nie tylko zmiany cen energii, lecz także rosnące koszty

systemowe (bilansowanie, przesył, utrzymanie sieci), które wpływają na rachunki odbiorców. CSR postuluje racjonalne tempo zmian, mechanizmy finansowania chroniące najsłabszych oraz kompleksowe analizy przed wdrożeniem kosztownych instrumentów politycznych.

Jak patrzą na kluczowe obszary?

1

Węgiel

Centrum Strategii Rozwojowych uważa, że odejście od węgla jest konieczne, ale powinno odbywać się w ramach uporządkowanego, sprawiedliwego wygaszania. W raporcie „Zielony rachunek sumienia” think tank akcentuje potrzebę racjonalnego tempa dekarbonizacji, które zabezpieczy ciągłość dostaw, miejsc

pracy i konkurencyjność przemysłu, jednocześnie zapobiegając przerzucaniu kosztów na najsłabsze gospodarstwa. CSR rekomenduje planowane finansowanie transformacji, inwestycje w technologie łagodzące (np. CCS, ang. carbon capture and storage) oraz programy przekwalifikowania i wsparcia dla regionów górniczych.

2

Czyste powietrze

CSR nie odrzuca potrzeby wymiany starych, emisyjnych źródeł ciepła. Postuluje jednak, by programy takie jak „Czyste powietrze” były projektowane

z uwzględnieniem pełnej analizy kosztów systemowych oraz mechanizmów ochrony gospodarstw domowych i przemysłu przed ukrytymi kosztami transformacji.

3

Termomodernizacja

CSR postrzega termomodernizację budynków jako podstawowe narzędzia poprawy jakości powietrza. Zaznacza, że programy wspierające termomodernizację powinny być skrojone tak, by chronić gospodarstwa

o niskich dochodach oraz były efektywne finansowo. Zaleca łączenie dotacji z preferencyjnymi kredytami, monitorowanie oszczędności energii i stopniowe wycofywanie najgorszych źródeł niskiej emisji.

Jak patrzą na kluczowe obszary?

4

Strefy czystego transportu i elektromobilność

Centrum wspiera elektromobilność jako element redukcji emisji w miastach, jednocześnie podkreślając konieczność budowy kompleksowej infrastruktury ładowania i integracji z transportem publicznym. Postuluje przeprowadzenie pilotaży stref czystego

transportu oraz analiz ryzyka przed rozszerzaniem restrykcji, a także mechanizmy wsparcia dla osób o niższych dochodach, aby uniknąć tworzenia nowych barier mobilności.

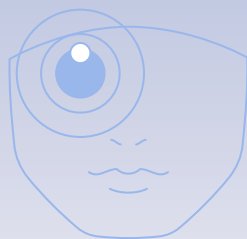
5

Biomasa

Fundacja nie opublikowała jeszcze stanowiska wobec produkcji energii z biomasy, ale w raporcie „Zielony rachunek sumienia” analizuje surowiec pod kątem generowanych przez niego kosztów. Wyłania się z niego niejednoznaczne podejście. Z jednej strony fundacja

zaznacza, że elektrownie biomasowe charakteryzują się wysokimi kosztami zmiennymi, z drugiej – że większość energii z biomasy jest pozyskiwana ze starych instalacji, co sprawia, że systemowe koszty ich użytkowania są niższe.

Kluczowe postaci

Marcin Chludziński

przewodniczący rady fundacji. Menedżer w sektorze energetyczno-surowcowym związany z prawicą. Za rządów Zjednoczonej Prawicy pełnił funkcje prezesa Agencji Rozwoju Przemysłu (2016–2018), KGHM (2018–2022) i Gaz-Systemu (2022–2024). Zasiadał w radach nadzorczych m.in. PZU i Tauronu. Jako przewodniczący Rady Centrum Strategii Rozwojowych angażuje się w debatę o transformacji energetycznej, dekarbonizacji i bezpieczeństwie energetycznym Polski.

Jakub Ernst

prezes CSR od października 2025 r. Wcześniej pracował w państwowych spółkach z sektora przemysłowego i energetycznego. W latach 2019–2022 był zatrudniony w KGHM, m.in. jako dyrektor Departamentu Wdrażania Strategii i Realizacji Projektów Strategicznych. Między 2022 a 2024 r. pracował w Gaz-Systemie, a latach 2023–2024 był członkiem rady nadzorczej Polskich Sieci Elektroenergetycznych. Przez niecałe dwa i pół roku (2020–2023) pełnił funkcję wiceprezesa Związku Pracodawców Polska Miedź. W dotychczasowej pracy wielokrotnie podkreślał znaczenie miedzi w transformacji energetycznej, np. w kontekście wykorzystania jej w produkcji technologii OZE. Politycznie wywodzi się ze środowiska Republikanów skupionego wokół europosła Adama Bielana. W Fundacji Republikańskiej pracował do 2019 r.

Marcin Izdebski

główny analityk sektora energetycznego w Centrum Strategii Rozwojowych. Autor raportu „Zielony rachunek sumienia. Prawdziwe koszty transformacji energetycznej – przyszłość cen energii i naszych rachunków”, pierwszej publikacji CSR o energii i klimacie. Jako ekspert fundacji współtworzył akty prawne dotyczące polityki energetycznej oraz analizy kosztów ETS2. Za rządów PiS był dyrektorem Departamentu Spółek Paliwo-energetycznych w Ministerstwie Aktywów Państwowych, przewodniczącym rady nadzorczej Polskiej Grupy Lotniczej i członkiem rady nadzorczej Pekao S.A.

Nowy Ład

Ogólny profil

Nowy Ład to polski think tank i portal opiniotwórczy skupiający publicystów, analityków i komentatorów o konserwatywnym, narodowym profilu. Propaguje wartości takie jak suwerenność, tradycja, religia i rodzina, a krytykuje liberalizm i wspólną politykę unijną. Publikuje artykuły, eseje, analizy i podcasty. Czerpie z tradycji Narodowej Demokracji i stanowi ważne zaplecze intelektualne Ruchu Narodowego. Członkowie partii Krzysztofa Bosaka publikują na łamach Nowego Ładu, a analitycy portalu im doradzają.

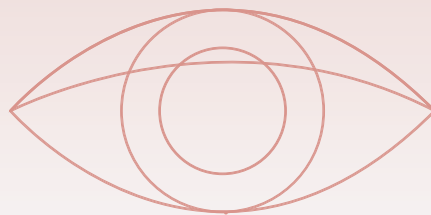
Co myślą o ekologii?

Nowy Ład sprzeciwia się podnoszeniu alarmu w sprawie zmian klimatu i wielu elementom unijnego Zielonego Ładu. Publikacje na jego łamach nie zaprzeczają wpływowi człowieka na zmiany klimatu, ale podkreślają, że problem jest wyolbrzymiany przez mass media. Według Nowego Ładu nadmierna panika wokół klimatu może prowadzić do kosztownych rozwiązań i obciążać gospodarkę. Redakcja akcentuje potrzebę

suwerenności energetycznej, ostrzega przed uzależnieniem od zagranicznych łańcuchów dostaw zielonych technologii oraz zwraca uwagę na geopolityczne ryzyka związane z ekspansją Chin w sektorze zielonej energetyki. Zamiast gwałtownej transformacji proponuje stopniowe działania dostosowane do narodowego interesu i bezpieczeństwa.

Jak patrzą na kluczowe obszary?

1

Węgiel

Nowy Ład broni polskiego węgla jako strategicznego zasobu i elementu bezpieczeństwa energetycznego. Publikacje portalu krytykują przyspieszone wygaszanie kopalń pod presją unijnych regulacji, wskazując na związane z tym koszty gospodarcze i społeczne. Redakcja podnosi konieczność ochrony miejsc pracy i regionów górniczych oraz postuluje stopniowe

przejście do alternatyw zamiast gwałtownego odstawienia węgla. Nowy Ład często powołuje się na argument sprawiedliwości między państwami, podkreślając, że Europa Zachodnia budowała gospodarkę, bazując na tradycyjnych źródłach energii, i nie powinna teraz budować konkurencyjnej przewagi nad Polską, odwołując się do konieczności transformacji.

2

Czyste powietrze

Nowy Ład nie publikował dotychczas analiz ani stanowisk wprost dotyczących walki ze smogiem, programu „Czyste powietrze” czy termomodernizacji. Na podstawie linii prezentowanej w powiązanych materiałach można jednak wnioskować, że organizacja nie odrzuca

pryncypialnie starań o czyste powietrze, ale sprzeciwia się działaniom, które zwiększyłyby koszty ogrzewania mieszkań w perspektywie krótkofalowej. Zwraca też uwagę na ryzyko związane z uzależnieniem od zagranicznych technologii OZE.

3

Termomodernizacja

Podobne stanowisko Nowy Ład prezentuje w kwestii termomodernizacji. Organizacja podkreśla, że polityka państwa nie powinna wymuszać na obywatelach

dotychczasowych kosztów ani prowadzić do uzależnienia od zagranicznych, przede wszystkim chińskich, dostawców technologii wykorzystywanych w tym procesie.

Jak patrzą na kluczowe obszary?

4

Strefy czystego transportu i elektromobilność

Na łamach Nowego Ładu nie pojawiły się szczegółowe analizy na temat stref czystego transportu, ale organizacja sprzeciwia się rozwiązaniom wymuszającym zmianę postaw obywateli ze względów środowiskowych. W kontekście rozpowszechnienia samochodów elektrycznych Nowy Ład zwraca uwagę na koszty infrastruktury, dostępność technologii i ryzyko zależności

od zagranicznych łańcuchów dostaw – szczególnie chińskiej dominacji w produkcji baterii i pojazdów elektrycznych. Think tank popiera rozwój produkcji komponentów do samochodów elektrycznych w Polsce i dostrzega w tym szansę na umocnienie naszej gospodarki.

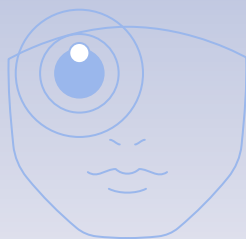
5

Biomasa

Nowy Ład nie odnosi się wprost do biomasy w żadnej ze swoich publikacji. Biorąc jednak pod uwagę podejście organizacji do gospodarki, stawiające w centrum

interesu narodowego, można założyć, że Nowy Ład z sympatią patrzy na rozwiązania, które mogą czerpać z polskiego rolnictwa.

Kluczowe postaci

Kacper Kita

publicysta, analityk i członek redakcji portalu Nowy Ład. Specjalizuje się w polityce międzynarodowej i kulturze, ze szczególnym uwzględnieniem Francji i ruchów narodowo-populistycznych. Autor kilku książek biograficznych, m.in. „Zemmour. Prorok francuskiej rekonkwisty”, „Meloni. Jestem Giorgia” oraz „Saga rodu Le Penów”.

Damian Adamus

redaktor naczelny portalu Nowy Ład. Zajmuje się Azją Wschodnią, w szczególności Chinami i ich gospodarką, a także zagadnieniami związanymi ze społeczną odpowiedzialnością biznesu. Na łamach Nowego Ładu analizował m.in. dominację Chin w sektorze zielonych technologii.

Światowy Ruch Katolików na rzecz Środowiska

Ogólny profil

Światowy Ruch Katolików na rzecz Środowiska (ŚRKŚ) jest polskim przedstawicielstwem Laudato Si' Movement (LSM; wcześniej Global Catholic Climate Movement – GCOM). Ruch zrzesza ponad 900 organizacji, wspólnot zakonnych, stowarzyszeń oraz wolontariuszy z całego świata, zaangażowanych w promowanie ekologii integralnej: podejścia, które łączy troskę o środowisko naturalne z troską o człowieka, życie społeczne i duchowe. LSM współpracuje z watykańską Dykasterią ds. Integralnego Rozwoju Człowieka i – inspirowany encykliką Laudato si' papieża Franciszka z 2015 r. – szerzy jej ekologiczne przesłanie w Kościele oraz zachęca do wcielania go w codzienną praktykę. W Polsce Ruch rozpoczął działalność w 2018 r., a od 2019 r. funkcjonuje jako fundacja. Nie określa się jako organizacja prawicowa i skupia raczej bardziej liberalnych katolików, ale ze względu na funkcjonowanie blisko Kościoła Katolickiego może mieć wpływ na środowiska prawicowe otwarcie przywiązane do wartości katolickich.

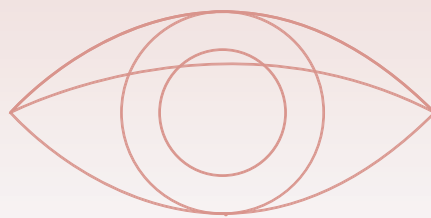
Co myślą o ekologii?

Ruch traktuje ekologię jako integralny wymiar życia chrześcijańskiego: „troskę o nasz wspólny dom” i obowiązek słuchania „wołania Ziemi i krzyku ubogich”. Odwołuje się bezpośrednio do encykliki *Laudato si'* oraz do idei „ekologicznej konwersji”, w ramach której troska o dobro środowiska naturalnego jest kluczowym elementem duchowości. Ruch postuluje też aktywne dążenie jednostek do osiągnięcia minimalnego wpły-

wu na środowisko poprzez redukcję swojego śladu węglowego, a także promuje aktywne głoszenie idei ekologicznych. Łączy modlitwę, edukację i działania lokalne, by inspirować Kościół i społeczności do zmiany stylu życia oraz polityk prośrodowiskowych. Od 2021 r. ŚRKŚ prowadzi program „Zielone parafie”, organizując różne inicjatywy proekologiczne we wspólnotach parafialnych.

Jak patrzą na kluczowe obszary?

1

Węgiel

ŚRKŚ opowiada się przeciw dalszemu wydobywaniu i finansowaniu paliw kopalnych. Ruch zachęca do polityki *divestment*, czyli wycofywania inwestycji z przemysłu paliw kopalnych. Uczestniczy też w globalnych akcjach popierających ten postulat. LSM jawnie

nazywa finansowanie i rozwój nowych projektów wydobywczych (w tym węgla) niezgodnym z dążeniem do sprawiedliwego ograniczenia ocieplenia i moralnym obowiązkiem ochrony stworzenia.

2

Czyste powietrze

Ruch traktuje zanieczyszczenie powietrza jako jedno z głównych wyzwań w swojej działalności, a zarazem obszar, w którym może odegrać największą rolę. Od kilku lat współpracuje z Polskim Alarmem Smogowym, z którym prowadzi program „Powietrze i klimat = dobro wspólne”. W jego ramach obydwie organizacje przeprowadziły cztery edycje kampanii informacyjnej „Bóg daje życie – smog je odbiera”, dzięki którym

informacje o możliwości wymiany źródeł ciepła z państwowym wsparciem trafiły do tysięcy parafii w całym kraju. Kampanie były częścią akcji „Zielone parafie”, objętej patronatem Konferencji Episkopatu Polski. ŚRKŚ przedstawia czyste powietrze jako dobro wspólne i podkreśla, że spalanie paliw kopalnych i nieefektywne źródła ciepła zabijają i uderzają w ubogich.

Jak patrzą na kluczowe obszary?

3

Termomodernizacja

Dla ŚRKŚ ubóstwo energetyczne jest jednym z kluczowych wyzwań, a termomodernizacja – najszybszą drogą do jego zwalczania. Wspieranie jej Ruch postrzega jako moralną powinność wobec najuboższych. W ramach akcji ŚRKŚ „Ciepły Dom – Ciepły Kościół” parafie tworzą Zespoły Solidarności Energetycznej, które pomagają mieszkańcom ocenić

stan ich domów, zdobyć informacje o dotacjach, zorganizować audyty i przeprowadzić potrzebne prace – od ocieplenia po wymianę źródeł ciepła. W kampanii „Bóg daje życie – smog je zabiera” termomodernizacja i wymiana przestarzałych pieców przedstawiane są jako skuteczny sposób ograniczenia smogu i poprawy zdrowia publicznego.

4

Strefy czystego transportu i elektromobilność

Ruch nie publikował dotychczas szczegółowych dokumentów o elektromobilności czy strefach czystego transportu, lecz konsekwentnie popiera przejście na czystą, odnawialną energię oraz promuje politykę na

rzecz czystego powietrza. Jego postulaty obejmują więc również zanieczyszczenia i emisje generowane przez pojazdy spalinowe.

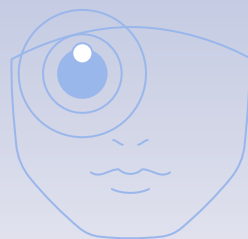
5

Biomasa

W oficjalnych dokumentach ŚRKŚ nie ma jednoznacznego stanowiska w sprawie roli biomasy w produkcji energii elektrycznej i ciepłej. Niektóre międzynarodowe środowiska działające pod szyldem *Laudato si'*

zwracają jednak uwagę na negatywne skutki spalania drewna takie jak generowane bezpośrednio emisje oraz koszty środowiskowe wyrębu, transportu i rywalizacji o surowiec.

Kluczowe postaci

Magdalena Kadziak

prezeska zarządu ŚRKŚ i menedżerka programu „Zielone parafie”. W swoich działaniach podkreśla konieczność „nawrócenia ekologicznego” – duchowej przemiany serc i umysłów, prowadzącej do odpowiedzialnego stylu życia. Angażuje się w projekty obejmujące edukację ekologiczną, animację wspólnot i akcje charytatywne. Jest członkinią Rady ds. Apostolstwa Świeckich przy Konferencji Episkopatu Polski.

Piotr Abramczyk

członek zarządu i menedżer zarządzający w ŚRKŚ. Zawodowy meteorolog, absolwent meteorologii na Uniwersytecie w Reading. Stara się łączyć rzetelną wiedzę naukową o klimacie z katolicką wizją ekologii integralnej. Często uczestniczy w panelach i warsztatach, gdzie tłumaczy, czym jest „nawrócenie ekologiczne”, a także zachęca Kościół do działania i edukacji klimatycznej. Jego aktywność ma na celu podniesienie świadomości o kryzysie klimatycznym wśród wiernych.

Marcin Korolec

sekretarz rady fundacji. Prawnik i wieloletni urzędnik państwowy. W latach 2005–2011 pełnił funkcję wiceministra gospodarki, odpowiadając m.in. za sprawy unijne. Następnie w latach 2011–2013 był ministrem środowiska, a w latach 2013–2015 sekretarzem stanu i pełnomocnikiem rządu ds. polityki klimatycznej. W 2013 r. przewodniczył konferencji COP19 w Warszawie. Po opuszczeniu administracji publicznej Korolec pozostał aktywny w sektorze ochrony klimatu — od 2016 r. kieruje Fundacją Promocji Pojazdów Elektrycznych, a od 2020 r. pełni funkcję dyrektora w Instytucie Zielonej Gospodarki. Od 2021 r. zasiada w radzie doradców ds. klimatu i środowiska przy Europejskim Banku Inwestycyjnym, a od 2022 r. jest wiceprezesem zarządu T&E, organizacji działającej na rzecz czystego transportu.

Organizacja branżowa

Izba Gospodarcza Urządzeń OZE (IGU OZE)

Ogólny profil

Izba powstała w 2022 r. i skupia głównie polskich producentów urządzeń grzewczych – od pomp ciepła po kotły na biomasę i kominki. Jej działalność koncentruje się na reprezentowaniu interesów krajowych wytwórców wobec administracji i instytucji publicznych, a także na promowaniu technologii niskoemisyjnych w ogrzewnictwie. Izba zabiega o bardziej przyjazne warunki regulacyjne i finansowe dla polskich producentów oraz podkreśla znaczenie równych zasad konkurencji wobec zagranicznych koncernów.

IGU OZE bywa kojarzona z prawą stroną sceny politycznej, w przeciwieństwie do drugiej, dużej organizacji branżowej – PORT PC, postrzeganej jako bardziej neutralna, zrzeszającej m.in. zagraniczne koncerny działające w Polsce. W 2025 r. przedstawiciele IGU OZE uczestniczyli w konferencji organizowanej w Sejmie przez Krzysztofa Bosaka, wicemarszałka i lidera Ruchu Narodowego, poświęconej problemom programu „Czyste powietrze”. Politycy Konfederacji i przedstawiciele Izby prezentowali zbieżne stanowiska w kwestii ochrony rynku dla krajowych producentów i krytyki rozwiązań, które – ich zdaniem – faworyzują zagraniczne firmy kosztem polskich przedsiębiorstw.

Na czele Izby stoi

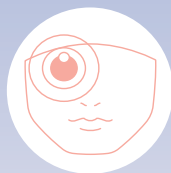

Adam Nocoń

przedsiębiorca i ekspert branży grzewczej. Jest właścicielem firmy Budmet Nocoń, produkującej m.in. kotły i kominki, oraz aktywnym uczestnikiem debat o transformacji energetycznej. W swoich wypowiedziach podkreśla potrzebę zachowania „zdrowego rozsądku” w polityce klimatycznej, sprzeciwiając się regulacjom nadmiernie obciążającym użytkowników indywidualnych i małe firmy.

Pozostałe postaci

Pozostałe postaci

Bartłomiej Orzeł

ekonomista związany ze środowiskiem konserwatywnym, inicjator powołania Alarmu Smogowego w Nowym Sączu. Największą rozpoznawalność zdobył jako pełnomocnik premiera ds. programu „Czyste powietrze”, którym został we wrześniu 2020 r. Funkcję tę pełnił do maja 2022 r., odpowiadając za nadzór nad jednym z kluczowych instrumentów walki ze smogiem w Polsce. Od 2023 r. pełni rolę Poland Lead w think tanku Project Tempo, zajmującym się analizą polityki klimatycznej w krajach Unii Europejskiej. Orzeł uchodzi za jednego z lepiej poinformowanych ekspertów w zakresie praktycznej realizacji programów antysmogowych oraz transformacji ogrzewnictwa w kierunku rozwiązań niskoemisyjnych. Choć nie należy do grona polityków pierwszego szeregu, jego opinie cieszą się szacunkiem w środowiskach eksperckich.

Jakub Wiech

dziennikarz i publicysta zajmujący się tematyką energetyki i bezpieczeństwa, od kilku lat jedna z najbardziej rozpoznawalnych postaci w debacie o transformacji energetycznej w Polsce. Aktywny przede wszystkim w mediach społecznościowych, gdzie zgromadził dużą grupę odbiorców śledzących jego komentarze i analizy. Konsekwentnie opowiada się za przyspieszeniem transformacji w kierunku zeroemisyjnych źródeł, w tym szczególnie energetyki jądrowej, którą traktuje jako fundament przyszłego miks. Krytykuje uzależnianie się od rosyjskich surowców i równocześnie promuje termin „zielony konserwyzm” jako sposób pogodzenia prawicy z agendą klimatyczną. Jest autorem książki „Globalne ocieplenie. Podręcznik dla Zielonej Prawicy” z 2020 r. Jego aktywność sprawia, że uchodzi za postać polaryzującą – jednych inspiruje, innych prowokuje do ostrych sporów o kierunki transformacji.

Krzysztof Stanowski

dziennikarz i przedsiębiorca. Stworzył portal Weszło.pl oraz Kanał Sportowy na YouTube, a w 2024 r. uruchomił na tej samej platformie Kanał Zero, który subskrybuje ponad 2 mln osób. Stanowski stawia się w roli „zdroworozsądkowego” komentatora życia publicznego, posługującego się ironią i ostrą polemiką wobec polityków, mediów i aktywistów. Jego kanał oferuje wiele formatów publicystycznych, w ramach których obok tematów politycznych, gospodarczych i obyczajowych regularnie poruszane

są również kwestie ekologii oraz transformacji energetycznej. Stanowski należy dziś do najbardziej wpływowych postaci polskiego Internetu. Przyciąga bardzo zróżnicowaną publiczność, w tym wielu młodych odbiorców, co ułatwiło mu zebranie podpisów i start w wyborach prezydenckich w 2025 r. Zaprasza do rozmów polityków różnych frakcji, a Kanał Zero bywa miejscem dłuższych, merytorycznych debat, rzadko obecnych w innych mediach, które cieszą się dużą oglądalnością.

Dominik Kolorz

górnik i działacz związkowy, od 2011 r. przewodniczący zarządu Regionu Śląsko-Dąbrowskiego NSZZ „Solidarność”, który uchodzi za najważniejszy i najbardziej wpływowy oddział w strukturach związku. Do „Solidarności” wstąpił w 1988 r., a następnie przewodził jej strukturom w rybnickiej kopalni Rymer. Od 2004 r. kieruje Sekcją Krajową Górnictwa Węgla Kamiennego w „Solidarności”. W tej roli odpowiadał za organizację górniczych protestów za rządów PO i PSL w latach 2007–2015 i był jednym z sygnatariuszy porozumienia o restrukturyzacji Kompanii Węglowej. W 2021 r. odegrał kluczową rolę przy zawieraniu umowy społecznej między górnikami a rządem PiS. Kolorz uchodzi za twardego negocjatora, który skutecznie opóźnia proces wygaszania kopalń węgla kamiennego. Jest głośnym krytykiem unijnej polityki klimatycznej, na czele z Zielonym Ładem, w którego sprawie chciał ogólnopolskiego referendum. Nie jest zaangażowany w politykę partyjną, ale okazjonalnie wspiera prawicowe i antysystemowe środowiska, wykorzystując związkowe zaplecze. W 2015 r. poparł ruch Pawła Kukiza i został jego oficjalnym przedstawicielem w województwie śląskim. Przed wyborami prezydenckimi w 2025 r. pomagał zbierać podpisy pod kandydaturą bezpartyjnego Artura Bartoszewicza, z którym współpracował przy okazji kampanii przeciw Zielonemu Ładowi.

Tomasz Borejza

dziennikarz naukowy publikujący m.in. na łamach SmogLabu, gdzie pisze o energetyce i sprawach miejskich. Członek European Federation For Science Journalism. Autor wydanej w 2023 r. książki „Odwołać katastrofę. Rozmowy o klimacie, buncie i przyszłości Polski”. Jest też członkiem redakcji „Rynku Krowoderskiego”, prawicowego medium internetowego, skupiającego się na krytyce rządu oraz władz Krakowa wywodzących się z Koalicji Obywatelskiej. W publikacjach „Rynku...” pojawiała się krytyka wprowadzanej w mieście strefy czystego transportu, ale sam Borejza nie był zaangażowany w tworzenie tych treści.

